

ЛИКВИДНОСТТА ЩЕ Е ОСНОВНИЯТ ПРИОРИТЕТ НА БФБ-СОФИЯ

29 Май 2008

Бистра Илкова

изп. директор на БФБ-София АД

WWW.INFOSTOCK.BG

БФБ-София обяви 2008 г. за година на промените. Първата голяма промяна е стартирането на новата търговска платформа XETRA на 16 юни. За новостите и проблемите на инвеститорите, перспективите пред българския капиталов пазар и въвеждането на новите инструменти разговаряхме с изпълнителния директор на БФБ-София Бистра Илкова.

Зависи ли развитието на пазара от въвеждането на новата платформа XETRA?

Развитието на капиталовия пазар зависи от много фактори и платформата е един от тях. Разбира се, новата платформа не може да бъде панацея за решаване на всички важни въпроси. Тя не може да бъде чудодееен лек за проблемите на пазара, но за всяка една модерна борса платформата е от възлово значение, доколкото от нея зависи ефективното изпълнение на основната ѝ функция – срещането на интереса за покупка и продажба на търгуваните инструменти. Възможностите, които предлага същата, също така имат и голямо значение по отношение на достъпността на пазара. Така например, начинът на свързаност на различните пазари в мрежата на Xetra предполага много лесен достъп до един от тях от страна на участниците на друг пазар. Това от своя страна има много позитивен ефект върху всички от пазарите, тъй като потенциално разширява кръга на инвеститорската база. А безспорно малкият брой участници е един от проблемите на всеки един развиващ се пазар.

Каква е причината за въвеждането на анонимност на търговията?

Първо трябва да уточним, че въвеждането на анонимността е принцип на работа на търговската платформа XETRA, тоест не Българска фондова борса – София е тази, която

определя метода на търговия. Ако се съди от опита на развитите пазари, причините за анонимността на търговията произхождат от самите членове на съответните пазари, които не желаят да бъдат извеждани погрешни изводи в следствие на тяхната търговска активност, както и на техните клиенти. Ние също сме разговаряли по този въпрос с местните членове и те в максимална степен подкрепят въвеждането на анонимността. Следва да отбележим също така, че подобен интерес съществуваше и в миналото, но старата платформа за търговия не поддържаше такава възможност.

До какво ще доведе въвеждането на аукциони по време на търговската сесия?

Аукционите по време на сесията имат предназначението да формират междинна реерентна цена, а когато става дума за прекъсванията за нестабилност, които също представляват смяна на фазата на търговия с аукцион – ползите са осигуряване на плавност и съпоставимост на цената, както и предпазване от грешки на борсовите посредници. Според нас, това е съществено предимство за брокерите, тъй като в миналото сме били свидетели на грешки с особено неприятни последици за брокерите и посредниците, към които те работят.

Наскоро обявихте, че се очаква въвеждане на деривати в края на година. Какви ще са първите инструменти, които ще бъдат въведени за търговия?

Ако става дума за срочни инструменти, каквито са фючърсите и опциите, търговията с тях предполага и изграждането на съответната инфраструктура като клиринговата институция. За спот-търгувани деривативни инструменти, каквито са например сертификатите и варантите, може да бъде организиран пазар и без никакви съществени промени по отношение на клиринга и сетълмента. Следва обаче да се отбележи, че въвеждането на деривативни инструменти в максимална степен зависи от потребностите на инвеститорите и БФБ-София АД ще отговори по адекватен начин на тях.

Според вас кое ще върне чуждите инвеститори на българския пазар и от какво зависи това?

По принцип, когато има отстъпление от достигнати котировки на големите пазари, инвеститорите започват по-внимателно да преценяват своите инвестиции и насочват парите си към такива, за които считат, че са по-сигурни и доходоносни.

Българската икономика е относително стабилна, публичните компании у нас се развиват добре и можем да очакваме скоро чуждестранните инвеститори отново да погледнат към нашата страна и нашата борса. Освен това на нашата борса се очакват нови добри компании, което със сигурност ще привлече чуждестранните инвеститори.

Преди време бяхте казала, че ще стане модерно да си на борсата. Отмина ли този момент?

Присъствието на фондовата борса ще си остане актуален въпрос още дълго време. Големите български компании все повече разбират какви са големите предимства, които им дава капиталовият пазар и възможностите, чрез които могат да набавят свеж ресурс за своята

дейност. Вие сами виждате, че дори и в този момент, когато всички очакваха да намалее броят на компаниите, които искат да станат публични, това не се случва. От началото на годината за търговия на борсата са регистрирани акциите на 23 нови компании, от които седем на АДСИЦ. Освен това имаме и регистрирани 10 нови облигационни емисии, както и 10 договорни фонда.

Кой е най-сериозният проблем пред нашата борса и какво се прави за неговото разрешаване?

Не може да се говори за проблеми, а по-скоро за приоритетни въпроси за решаване. Основен приоритет в дейността на БФБ-София АД е повишаването на ликвидността на капиталовия пазар. В това отношение от особено значение е нарастването на броя, обема и разнообразието на търгуваните инструменти, както и привличането на повече местни и чуждестранни инвеститори. В тази връзка първостепенно значение за изпълнение на гореописаните цели има въвеждането на новата търговска платформа XETRA, която ще осигури широка видимост на пазара и ще улесни достъпа на чуждестранните инвеститори. Успоредно с внедряването на новата търговска система продължава и обновяването на технологиите и технологичната инфраструктура на Борсата в отговор на постоянно нарастващите изисквания на пазара и във връзка с постоянния стремеж на Борсата да предоставя все по-голямо разнообразие от информационни продукти и услуги на инвеститорите. Друг основен приоритет в дейността на Борсата продължава да бъде и привличането на емитенти за търговия. Разширяването на прилагания модел за привличане на емитенти на БФБ, предвижда активизиране работата с компаниите за дялово финансиране и фондовете за рисков капитал, както и с представители на съответните компетентни органи по отношение евентуалната приватизация на основните монополи през борсата. Особено внимание и усилия се полагат по отношение привличането на чуждестранни емитенти за търговия, както и по отношение разработването на работещ модел за двойно листване на чуждестранни компании на БФБ-София. Въвеждането на нови финансови инструменти на пазара е друга средносрочна цел, с приоритетно значение за БФБ-София.

Продължава активната работа на БФБ и по популяризирането на капиталовия пазар сред местните и чуждестранни инвеститори. В тази връзка следва да се посочи първата по рода си международна конференция, организирана от БФБ, за перспективите пред капиталовите пазари в Югоизточна Европа през септември тази година.

Предприетите действия по повишаване качеството на корпоративното управление на публичните компании в страната, чрез участието в изготвянето на Националния кодекс за корпоративно управление, ще бъдат продължени и през 2008 г. с различни инициативи, подкрепяни или организирани от БФБ. Средносрочен стратегически приоритет пред Борсата е реструктурирането на Гаранционния фонд и разписване на ефективен работещ механизъм за дейността му.

И в бъдеще Борсата ще продължава да се стреми към по-голяма медийна отвореност и поддържане на активни отношения с медиите и обществеността както на национално така и на международно равнище. Във връзка с това сред важните приоритети в дейността на БФБ-София е и разширяването на международните контакти и връзки с останалите борсови институции и организации в регионален, в обоевропейски и световен мащаб.

Трябва ли да се приватизира държавният дял от БФБ?

Приватизацията на държавния дял зависи от вижданията на собственика на този дял в лицето на Министерство на финансите.

Очаквате ли скоро листването на нови компании и от кои сфери ще са?

Вече е определена датата за начало на търговията с акциите на “Слънчо” АД – 4 юни. В следващите месец-два за търговия на БФБ трябва да бъдат регистрирани акциите на “Херти” АД и “Меком” АД, които направиха първични публични предлагания в началото на тази година. Освен това Комисията за финансов надзор вече е потвърдила проспектите за публично предлагане на още няколко компании, които също се очакват да направят регистрация на БФБ. Сферите на дейност на компаниите са най-различни – от хранителна промишленост до производство на винтови капачки, а това е много добре, защото се увеличава представителността на българската икономика на фондовата борса.

Колко IPO-та предвиждате за тази година?

Трудно може да се каже колко точно ще бъдат първичните публични предлагания през годината. Вече бяха направени две, има потвърдени проспекти за още няколко. Всичко зависи от желанието на самите компании и от моментната ситуация на пазара.

Остава ли хипотетична появата на втора фондова борса и до какво ще доведе това?

Наличието на конкуренция на всеки един пазар, а не само на капиталовия, води до повишаване на качеството на предлаганите услуги, т.е. е изгодно за потребителите. Тъй като на капиталовия пазар потребители са инвеститорите от една страна, както и емитентите, набиращи средства през този пазар, наличието на конкуренция би било изгодно и за двете групи.

